

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้และวัยของผู้ตอบที่มีต่อความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาปฏิสัมพันธ์ของความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้และวัยของผู้ตอบ
2. เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์ความคงที่ของอันดับคะแนนการวัดทางสังคมมิติที่กำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ตั้งแต่ 2 ถึง 5 ตัวเลือกของผู้ตอบแต่ละวัย

สมมติฐานการวิจัย

การวัดทางสังคมมิติที่กำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้และวัยของผู้ตอบต่างกันมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้และวัยของผู้ตอบที่มีต่อความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ คือ

1. การวัดทางสังคมมิติในวัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่น ที่กำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2, 3, 4 และ 5 ตัวเลือก มีความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติสูงกว่าการวัดทางสังคมมิติในวัยเด็กตอนกลางที่กำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2, 3, 4 และ 5 ตัวเลือก
2. การวัดทางสังคมมิติในวัยเด็กตอนกลางที่กำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3, 4 และ 5 ตัวเลือก มีความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติสูงกว่าการวัดทางสังคมมิติที่กำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 ตัวเลือก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่อยู่ในวัยเด็กตอนกลาง วัยเด็กตอนปลาย และวัยก่อนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 7,848,570 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนในวัยเด็กตอนกลาง จำนวน 184 คน นักเรียนวัยเด็กตอนปลาย จำนวน 180 คน ของโรงเรียนอนุบาลชลบุรี และนักเรียนในวัยก่อนวัยรุ่น จำนวน 196 คน ของโรงเรียนพระนารายณ์ จังหวัดชลบุรี รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 560 คน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มแบบหลายขั้นตอนอย่างง่าย (Multi - stage random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบวัดทางสังคมมิติ จำนวน 4 ฉบับ ที่กำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ในแต่ละฉบับต่างกัน ตั้งแต่ 2 ตัวเลือกถึง 5 ตัวเลือก โดยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ นอร์แมน อี กรอนลันด์ (Gronlund, 1959) โดยกำหนดเกณฑ์สถานการณ์ที่เป็นข้อคำถาม 3 สถานการณ์ คือ สถานการณ์นั่งเรียนใกล้กัน ทำงานร่วมกัน และเล่นด้วยกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ครูประจำชั้นและครูแนะแนวเป็นผู้ทำการวัดทางสังคมมิติ แต่ละกลุ่มวัยจะทำการวัดโดยใช้แบบวัดทางสังคมมิติที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ต่างกัน คือ 2, 3, 4 และ 5 ตัวเลือก ด้วยวิธีการทดสอบซ้ำ โดยใช้ระยะเวลาห่างกัน 1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคะแนนที่ได้ คือ คะแนนที่ไม่ได้ด่วงน้ำหนักและคะแนนที่ทำการด่วงน้ำหนักรมาวิเคราะห์ ดังนี้

1) ค่าเฉลี่ยผลต่างของการทดสอบซ้ำเพื่อนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง เพื่อหาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้และวัยของผู้ตอบและทดสอบผลการทดลองหลักอย่างง่ายและเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนการวัดทางสังคมมิติ

2) ค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่เพื่อเปรียบเทียบความเที่ยงของผลการวัดทางสังคมมิติด้วยค่าไคสแควร์และวิธีการของ Fisher' Z ในรูปอัตราส่วนซี (Z-Ratio)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เมื่อใช้วิธีการไม่ถ่วงน้ำหนักคะแนน พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้กับวัยของผู้ตอบที่มีต่อความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1 การวัดด้วยแบบวัดทางสังคมมิติที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 และ 4 ตัวเลือก ในวัยเด็กตอนปลาย มีความคงที่สูงกว่าในวัยเด็กตอนกลาง

1.2 การวัดด้วยแบบวัดทางสังคมมิติในวัยเด็กตอนกลาง ที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3 และ 5 ตัวเลือก มีความคงที่สูงกว่า การวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 ตัวเลือก

2. เมื่อใช้วิธีการถ่วงน้ำหนักคะแนน พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้กับวัยของผู้ตอบที่มีต่อความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1 การวัดด้วยแบบวัดทางสังคมมิติที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3 ตัวเลือก ในวัยก่อนวัยรุ่น มีความคงที่สูงกว่าในวัยเด็กตอนปลาย

2.2 การวัดด้วยแบบวัดทางสังคมมิติที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 4 ตัวเลือก ในวัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่น มีความคงที่สูงกว่า ในวัยเด็กตอนกลาง

2.3 การวัดด้วยแบบวัดทางสังคมมิติในวัยเด็กตอนกลางที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 5 ตัวเลือก มีความคงที่สูงกว่า การวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 4 ตัวเลือก

2.4 การวัดด้วยแบบวัดทางสังคมมิติในวัยเด็กตอนปลายที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 4 ตัวเลือก มีความคงที่สูงกว่า การวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3 ตัวเลือก

3. เมื่อใช้วิธีการไม่ถ่วงน้ำหนักคะแนนพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ของการวัดทางสังคมมิติ ในวัยเด็กตอนกลางที่วัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3 ตัวเลือก มีค่าสูงกว่าการวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 ตัวเลือก

4. เมื่อใช้วิธีการถ่วงน้ำหนักคะแนน พบว่า

4.1 ค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ของการวัดทางสังคมมิติในกลุ่มวัยเด็กตอนกลางที่วัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3, 4, และ 5 ตัวเลือกมีค่าสูงกว่าการวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 ตัวเลือก

4.2 ค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ของการวัดทางสังคมมิติในกลุ่มวัยเด็กตอนปลาย ที่วัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 5 ตัวเลือกมีค่าสูงกว่าการวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 ตัวเลือก

4.3 สัมประสิทธิ์ความคงที่ของการวัดทางสังคมมิติที่วัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 ตัวเลือก ในกลุ่มวัยเด็กตอนปลายมีค่าสูงกว่าในกลุ่มวัยเด็กตอนกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้กับวัยของผู้ตอบที่มีต่อความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อในการอภิปรายดังนี้

1. ผลที่ได้จากการวิจัยเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้กับวัยของผู้ตอบที่มีต่อความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ

2. ข้อสังเกตจากการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้
4. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ผลที่ได้จากการวิจัยเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้กับวัยของผู้ตอบที่มีต่อความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ

1.1 ค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้และวัยของผู้ตอบ จากการวิจัย พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ และวัยของผู้ตอบที่มีต่อความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ ทั้งวิธีการไม่ถ่วงน้ำหนักและถ่วงน้ำหนักคะแนน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การทดสอบทางสังคมมิติที่กำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ และวัยของผู้ตอบต่างกัน มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปร ที่มีต่อความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ และเมื่อทำการทดสอบผลการทดลองหลักอย่างง่าย และทำการเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยผลต่างของการวัดทางสังคมมิติ เมื่อพบว่าแต่ละกลุ่มจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้และกลุ่มวัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลปรากฏดังนี้

1) เมื่อใช้วิธีการไม่ถ่วงน้ำหนักคะแนน พบว่า การวัดด้วยแบบวัดทางสังคมมิติ ที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 และ 4 ตัวเลือก ในวัยเด็กตอนกลางมีค่าเฉลี่ยผลต่างของการวัดทางสังคมมิติแตกต่างจากวัยเด็กตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ในวัยเด็ก

ตอนกลางคะแนนการวัดทางสังคมมิติจะมีการเปลี่ยนแปลงการเลือกมากกว่าในวัยเด็กตอนปลาย ซึ่งหมายความว่า การวัดด้วยแบบทางสังคมมิติที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 และ 4 ตัวเลือก ในวัยเด็กตอนปลายจะมีความคงที่สูงกว่าในวัยเด็กตอนกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในกลุ่มวัยเด็กตอนกลางนั้นเป็นวัยที่อยู่ในขั้นเตรียมเข้าสู่สังคม ซึ่งบางคนอาจมีปัญหาในการปรับตัวและการคบเพื่อน จะกระทำกิจกรรมกับเพื่อนที่ตนเองพึงพอใจเท่านั้น (ฉวีวรรณ กินาวงศ์, 2533) ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ Moreno (1953) เกี่ยวกับพัฒนาการทางสังคมของเด็ก วัยเด็กเล็กถึง 9 ปี พบว่าเด็กวัยนี้ยังไม่รู้จักการร่วมมือกันเท่าใดนัก การเลือกเพื่อนเป็นไปอย่างปะประปรายแต่โอกาส มีการเลือกกันและกันแต่เพียงเล็กน้อย ยิ่งเด็กเล็กเท่าใดก็ยังมีจำนวนคนที่ไม่ถูกเลือกมากขึ้น ส่วนในวัยเด็กตอนปลายนั้น เนื่องจากเป็นวัยที่มีวุฒิภาวะทางสังคมเจริญขึ้น รู้จักปรับตัวเข้ากับสังคมเพื่อนและมีความสนใจในกลุ่มเพื่อนมากขึ้น (สุชา จันทน์เอม, 2529) การเลือกเพื่อนจึงมีความมั่นคงมากกว่าวัยเด็กตอนกลาง และพบว่า ในวัยเด็กตอนกลาง การวัดด้วยแบบวัดทางสังคมมิติที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3 และ 5 ตัวเลือก มีค่าเฉลี่ยผลต่าง แตกต่างจากการวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 ตัวเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า แบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3 และ 5 ตัวเลือกมีความคงที่สูงกว่าแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 ตัวเลือก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Eng and French (1948) ที่พบว่า การจำกัดจำนวนตัวเลือกโดยให้ตอบเพียง 2 ตัวเลือกนั้นเป็นการจำกัดขอบเขตการเลือกตอบเกินไป สำหรับการกำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ที่เหมาะสมและมีความคงที่ในการวัดทางสังคมมิติควรใช้จำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 5 ตัวเลือก

2) เมื่อใช้วิธีการถ่วงน้ำหนักคะแนน พบว่า การวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3 ตัวเลือก ในวัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่น มีค่าเฉลี่ยผลต่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า ในวัยเด็กตอนปลายนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงคำตอบสูงกว่าในวัยก่อนวัยรุ่น นั่นคือ การวัดทางสังคมมิติด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 3 ตัวเลือกในวัยเด็กตอนปลายจะมีความคงที่ต่ำกว่าในวัยก่อนวัยรุ่น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก เด็กในกลุ่มวัยก่อนวัยรุ่นนั้นจะมีพัฒนาการทางสังคมที่สูงขึ้นตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนมีความแน่นแฟ้นมีความสนใจในกลุ่มเพื่อนมาก เริ่มมีเพื่อนสนิทและส่วนมากจะคบกันประมาณ 2 - 3 คน (สุชา จันทน์เอม, 2529) การเลือกเพื่อนจึงมีความคงที่สูง และพบว่า การวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 4 ตัวเลือก ในวัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่น จะมีค่าเฉลี่ยผลต่างแตกต่างจากวัยเด็กตอนกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า ในวัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่นนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงการเลือก

น้อยกว่าในวัยเด็กตอนกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในวัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่นนั้น มีวุฒิภาวะทางสังคมสูงขึ้นและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนมีความมั่นคงเพิ่มขึ้น มีความสนใจในกลุ่มเพื่อนมากขึ้น ทำให้การเลือกเพื่อนมีความคงที่สูงกว่าในวัยเด็กตอนกลาง (อวีวรรณ กินาวงศ์, 2533 และ สุชา จันทน์เอม, 2529)

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เมื่อใช้วิธีการไม่ถ่วงน้ำหนักคะแนน การกำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ที่เหมาะสมกับกลุ่มวัยเด็กตอนกลาง คือ 3, 4 และ 5 ตัวเลือก สำหรับในวัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่น จำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ที่เหมาะสมคือ 2, 3, 4 และ 5 ตัวเลือก และเมื่อใช้วิธีการถ่วงน้ำหนักคะแนน พบว่า การกำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ที่เหมาะสมกับกลุ่มวัยเด็กตอนกลาง คือ 3 และ 5 ตัวเลือก สำหรับในวัยเด็กตอนปลาย คือ 4 และ 5 ตัวเลือก และวัยก่อนวัยรุ่น จำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ที่เหมาะสมคือ 2, 3, 4 และ 5 ตัวเลือก

1.2 สัมประสิทธิ์ความคงที่ พิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ในการทดสอบซ้ำ โดยใช้เวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .6113 - .9100 ในการใช้วิธีการให้คะแนนโดยไม่ถ่วงน้ำหนัก และมีค่า .4750 - .9144 ในการใช้วิธีการให้คะแนนแบบถ่วงน้ำหนักซึ่งถือว่ามีค่าคงที่อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง และพบว่า ค่าคะแนนที่ใช้วิธีการถ่วงน้ำหนักและไม่ถ่วงน้ำหนักให้ค่าสหสัมพันธ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gronlund (1955) ที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของความคงที่ของฐานะทางสังคมมิติในชั้นเรียนระหว่างการถ่วงน้ำหนักและไม่ถ่วงน้ำหนักคะแนนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่าผลคะแนนการถ่วงน้ำหนักและไม่ถ่วงน้ำหนักคะแนนไม่มีความแตกต่างกัน แต่อย่างใด

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ของคะแนนการทดสอบซ้ำที่ใช้วิธีการไม่ถ่วงน้ำหนักคะแนน พบว่า ทุกกลุ่มมีค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการทดสอบในวัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6 - 9 ปี) ที่ใช้แบบวัดทางสังคมมิติที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 และ 3 ตัวเลือก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งวิธีการไม่ถ่วงน้ำหนักคะแนนและถ่วงน้ำหนักคะแนน กล่าวคือ การวัดในการทดสอบด้วยแบบวัดจำนวน 2 ตัวเลือก มีความคงที่ต่ำกว่า การวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวน 3 ตัวเลือก และเมื่อใช้วิธีการถ่วงน้ำหนักคะแนน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ของการวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 และ 5 ตัวเลือก ในวัยเด็กตอนปลายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ของการวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่

เลือกได้ 2 ตัวเลือก ในวัยเด็กตอนปลายและวัยเด็กตอนกลางมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า การวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 2 ตัวเลือก ในวัยเด็กตอนกลาง จะมีความคงที่ต่ำกว่า การวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ 5 ตัวเลือก และในการวัดด้วยแบบวัดที่มีจำนวนตัวเลือก 2 ตัวเลือกในวัยเด็กตอนกลางจะมีความคงที่ต่ำกว่าในวัยเด็กตอนปลาย สำหรับในวัยก่อนวัยรุ่นนั้น พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งด้านจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้และวัยของผู้ตอบและมีค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่มซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ทั้งวิธีการไม่ถ่วงน้ำหนักคะแนนและถ่วงน้ำหนักคะแนน การกำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ที่เหมาะสมกับกลุ่มวัยเด็กตอนกลาง คือ 3, 4 และ 5 ตัวเลือก สำหรับในวัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่น จำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ที่เหมาะสมคือ 2, 3, 4 และ 5 ตัวเลือก

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนการวัดและค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ร่วมกัน พบว่า ผลที่ได้มีความสอดคล้องกัน คือ ในกลุ่มวัยเด็กตอนกลางนั้นการกำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ควรจะมีจำนวนตั้งแต่ 3 ตัวเลือกขึ้นไปจึงจะให้ผลการวัดมีความคงที่สูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Moreno (1953) ที่พบว่าในวัยประถมศึกษาจะสามารถตอบแบบวัดทางสังคมมิติที่มีจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ตั้งแต่ 3 ตัวเลือกขึ้นไปได้ดีและมีความคงที่ในการตอบ และในการทดลองทางสังคมมิติในวัยเด็กตอนปลาย (อายุ 10 - 12 ปี) และวัยก่อนวัยรุ่น (อายุ 13-15 ปี) นั้น พบว่า ในแบบวัดทางสังคมมิติทุกฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งถือว่ามี ความคงที่สูง ดังนั้น ในการนำแบบวัดทางสังคมมิติไปใช้จึงสามารถกำหนดจำนวนตัวเลือกที่เลือกได้ตั้งแต่ 2-5 ตัวเลือก

2. ข้อสังเกตจากการวิจัย

การศึกษาพัฒนาการทางสังคมโดยใช้วิธีการทางสังคมมิติเป็นวิธีที่ครูสามารถกระทำได้ง่ายในชั้นเรียน เช่น ต้องการทราบว่าเด็กเป็นที่ยอมรับในสังคมหรือไม่ มีใครบ้างที่เป็นคนที่เขาพอใจ และเขาเองเป็นที่สนใจของเพื่อนในห้องคนใดบ้าง หรือใครที่เป็นผู้ที่ไม่ได้รับความสนใจเลย วิธีการทางสังคมมิติจะสามารถบ่งบอกถึงความรู้สึกของเด็กแต่ละคนที่มีต่อเพื่อนในชั้นเรียน ดังนั้นครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวจะต้องเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะต้องเข้าใจถึงพัฒนาการและทัศนคติของเด็กในแต่ละวัย กล่าวคือ

ในวัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6 - 9 ปี) เป็นวัยที่อยู่ในชั้นเตรียมเข้าสู่สังคมโรงเรียน ซึ่งบางคนอาจมีปัญหาในการปรับตัวและการคบเพื่อน ดังตารางที่ 11 - 12 แสดงให้เห็นว่า การเลือกซึ่งกันและกันของเด็กในวัยนี้มีน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนทั้งชั้นเรียน ครูจึงต้องมีบทบาทสำคัญมากในการช่วยเหลือและสนับสนุนให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคมที่ดีขึ้น เป็นผู้ช่วยให้เด็กเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกันเช่น จัดที่นั่งเรียน จัดกลุ่มทำงานและเล่นตามความต้องการของเด็กแต่ละคน ทำให้เด็กเกิดความพึงพอใจในการคบเพื่อน มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ตลอดจนสามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ดีเมื่อเด็กเติบโตขึ้น (จิวีวรรณ กินาวงศ์, 2533)

ในวัยเด็กตอนปลาย (อายุ 10 - 12 ปี) เด็กเหล่านี้จะมีพัฒนาการทางสังคมสูงกว่าในวัยเด็กตอนกลางทำให้เด็กรู้จักปรับตัวเข้ากับเพื่อนในโรงเรียนได้ดีกว่าวัยเด็กตอนกลาง ดังตารางที่ 11 - 12 แสดงให้เห็นว่า การเลือกซึ่งกันและกันในแต่ละเกณฑ์สถานการณ์ในวัยนี้มีมากกว่าในวัยเด็กตอนกลาง ในวัยเด็กตอนปลายนี้ยังไม่มียุติพลจากเพศตรงข้ามเข้ามา เกี่ยวข้องเด็กเริ่มรู้จักการคบเพื่อน ทำให้เด็กมีความมั่นคงในการเลือกเพื่อนและมีพัฒนาการทางสังคมที่ดี (จิวีวรรณ กินาวงศ์, 2533)

ในวัยก่อนวัยรุ่น (อายุ 13 - 15 ปี) ถึงแม้จะมีอิทธิพลของเพศตรงข้ามเข้ามาเกี่ยวข้องกับ การเข้าสังคม แต่เนื่องจากเด็กมีวุฒิภาวะที่เจริญขึ้นและพบว่าเด็กในวัยนี้จะไม่ชอบรวมกลุ่มกับสมาชิกในครอบครัว แต่จะให้ความสนใจกับกลุ่มเพื่อนมากกว่า ต้องการที่จะทำกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียนมากขึ้น และมีเหตุผลในการคบเพื่อนมากขึ้น คือรู้จักคบเพื่อนที่ถูกใจมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกัน (สุชา จันทน์หอม, 2529) ดังตารางที่ 11 - 12 พบว่า การเลือกซึ่งกันและกันในเด็กวัยก่อนวัยรุ่นจะสูงกว่าทุกวัย เด็กในวัยนี้จึงมีความมั่นคงในการเลือกเพื่อนมากกว่าในวัยเด็กตอนกลาง

โรงเรียนเป็นสิ่งแวดล้อมที่เด็กใช้เวลาอยู่ในสถานที่นั้นทุกวัน ครูจึงควรเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในชั้นเรียนให้มีความมั่นคงปลอดภัย รู้สึกในความเป็นเจ้าของ และรู้สึกว่าคุณค่าการได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนและครู ในการศึกษาพัฒนาการทางสังคม โดยการใช้สังคมมิติ จะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ภายในชั้นเรียนและพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กในชั้นเรียนแต่ละคน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหา ดังตารางที่ 11 - 12 พบว่า มีผู้ไม่ได้รับเลือกจากเพื่อนในทุกห้องเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ครูจึงต้องหาสาเหตุของการเกิดปัญหาในตัวเด็ก เพื่อปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของเด็กในชั้นเรียน และควรแสดงให้เห็นว่าครูยอมรับในสภาพความเป็นอยู่ ความสามารถของ ด็ก และหาโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถด้านอื่น ๆ เป็นการ

ชดเชย เช่น กิจกรรมทางดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะ กีฬา เป็นต้น เพื่อช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจ ในการที่จะทำกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ โดยอาศัยการให้แรงเสริม คำชมเชย การยอมรับและ การให้ความสนใจมาช่วย สำหรับเด็กที่ไม่ชอบคบหาสมาคมกับเพื่อน อาจเนื่องมาจากได้รับความ กระทบกระเทือนใจ ความกดดัน หรือได้รับความไม่ยุติธรรมจากเพื่อนหรือครอบครัว จึงมักจะทำ ตัวเป็นศัตรู หนีสังคม และมองโลกในแง่ร้าย ครูจึงควรใช้วิธีการให้แรงเสริม ให้กำลังใจ รวมทั้งฝึก ให้เด็กรู้จักคบเพื่อนและเข้าสังคม เพื่อช่วยให้เด็กได้มีความเข้าใจตนเองมากขึ้น และช่วยให้เด็ก รู้จักเปลี่ยนแปลงตนเอง เพื่อเป็นรากฐานให้เด็กมีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จต่อไป (ลมพร สุทัศนีย์, 2531)

3. ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

3.1) ในการนำวิธีการทางสังคมมิติไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะ ในการ ศึกษาพัฒนาการทางสังคม ในบางครั้งครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวยังไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า ควรจะให้นักเรียนเลือกเพื่อนจำนวนเท่าใดในการทำสังคมมิติในเด็กแต่ละวัย โดยเฉพาะในวัยเด็ก ตอนกลาง จากผลการวิจัยทำให้สามารถบอกได้ว่า เด็กในวัยเด็กตอนกลางนั้นจะทำแบบวัด ที่มีจำนวน 3 ตัวเลือกได้ดีมีความคงที่มากที่สุด ส่วนในวัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่นสามารถใช้แบบวัดทางสังคมมิติได้ทุกฉบับ

3.2) จากการวิจัยพบว่า เกณฑ์สถานการณที่กำหนดเป็นข้อคำถามในการวิจัยมีความ คงที่ในเกณฑ์สูง ดังนั้นในการทำสังคมมิติในชั้นเรียน ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวสามารถนำ เกณฑ์สถานการณทั้ง 3 ข้อนี้ ไปสร้างเป็นข้อคำถาม เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ทางสังคมของ นักเรียนในชั้นเรียนของตนว่ามีพฤติกรรมเป็นอย่างไร ควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุน หรือแก้ไข ในทิศทางใด

3.3) จากการวิจัยพบว่า การเลือกของเด็กในแต่ละวัยนั้นมีความคงที่ค่อนข้างสูง สามารถนำผลที่ได้จากการทำสังคมมิติไปพิจารณา เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนประเภท ถูกทอดทิ้ง ถูกปฏิเสธ และผู้โดดเดี่ยว โดยใช้กิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่ บทบาทสมมุติ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางสังคมของเด็กให้ดีขึ้น

4. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

4.1) ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษา ปฏิสัมพันธ์ของความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติ โดยนำตัวแปรด้านระยะเวลาในการทดสอบห่างกัน 1 เดือน ห่างกัน 1 ภาคเรียน และ ห่างกัน 1 ปี ด้านลักษณะของเกณฑ์สถานการณ์ที่เป็นข้อคำถาม คือ สถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์เฉพาะเจาะจง ร่วมกับตัวแปรที่ได้ศึกษามาแล้ว

4.2) ควรมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการทางสังคมของเด็กแต่ละวัย ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพพร้อมกับการเก็บข้อมูลเชิงทดลอง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ศึกษา

4.3) ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติกับเด็กในวัยเด็ก ต่อนต้นหรือวัยอนุบาลและวัยรุ่นหรือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อหาข้อสรุปที่ชัดเจน เกี่ยวกับความคงที่ของผลการวัดทางสังคมมิติในเด็กแต่ละวัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย